

«Kva er ein beredskapsplan? - ein introduksjon til formålet, innhaldet og gode ressursar på nett.»

Philippa Moxon

Tekstilkonservator NKF-N

Kva er ein beredskapsplan?

- Identifiserer sårbarheiter
- Har prosedyrer som hindrar eller reduserer verknadene av ein krisesituasjon
- Viser personalets svar på ein krisesituasjon
- Planlegg trinna som trengs for forbedring

Building an Emergency Plan

A Guide for Museums
and Other Cultural Institutions

THE GETTY CONSERVATION INSTITUTE

<https://collectionstrust.org.uk/resource/building-an-emergency-plan-a-guide-for-museums-and-other-cultural-institutions/>

Handbok i katastrofberedskap och restvärdesräddning (RVR)

för konst- och kulturhistoriska samlingar, byggnader och miljöer

www.raa.se/rvr

<https://www.raa.se/samhallsutveckling/riskhantering-och-katastrofberedskap/handbok-i-katastrofberedskap-och-restvardesraddning-rvr/>

Beredskapsplan – Retningslinjer

Målet med disse retningslinjene er å redusere og overvake risikofaktorar i bygningen

Forholdsreglar for å unngå insektangrep ved Bevaringstenestene	2
Eksterne entreprenørar og gjestar ved Bevaringstenestene	8
Sikkerheit på Bevaringstenestene	10
Objekttryggleik	14
Merking og magasinering av prioriterte gjenstandar	16
Kjemikaliehandtering	19
Pakking av gjenstandar for frysing	26
Pakking av store gjenstandar for frysing	27
Gjenstandar som ikkje kan/bør frysast	28
Dimensjonar frysaren	29
Dimensjonar varmekammer	30
Planteikningar for å loggføre skadedyrfunn med fellenummer	31
Lapp ved døra til lunsjrommet	34
Liste over dører	35
Dører med alarm Bevaringstenestene	36
Lånelapp	39
Sjekkliste for magasinering av prioriterte gjenstandar	40

Krisehandtering

Krisehandtering – Oversyn	3
Klassifisering av krisesituasjonar	4
Bergingsplan for ei mindre hending	6
Bergingsplan for ei moderat eller alvorleg hending	7
Kriseteamet	7
Sikre, administrere og flytte objekt	8
Sikkerheit	8
Å opprette ein kommandosentral	8
Ekstern hjelp	8
Opprydding	9
Bergingsområdet	9
Flytting av objekt	9
Frysing av våte objekt	11
Rutinar ved evakuering av gjenstandar frå bygningen	12
Når skal ein evakuere?	12
Korleis kontakte naudmagasinet	12
Bruk av naudmagasinet	13
Flytting av objekt til magasinet	13
Prioritering av objekt	13
Sikkerheit	14
Tilgang til magasin a viss 1913-bygget er tilgjengeleg	14
Handlingsplan – flaum og lekkasjar	16
Dette skal du gjere viss du oppdagar ein røyrelekkasje/utløyst sprinklaranlegg:	16
Dette skal du gjere dersom du oppdagar eit knust vindauge eller ein taklekkasje:	18
Dette skal du gjere viss det blir flaum frå fjorden:	19
Farar og forholdsreglar ein bør ta når ein arbeider med flaumvatn	19
Handlingsplan – skadedyr og mugg	20
Dette skal du gjere når du oppdagar eit skadedyrangrep	20
Dette skal du gjere når du oppdagar eit muggangrep	21
Handlingsplan – brann i bygningen	22
Viss du oppdagar ein brann:	22

Identifiser krisesituasjoner

Naturkatastrofer

- Flaum
- Skogbrann
- Ras
- Storm

Ulykker

- Øydelagde vatn- eller avløpsrør
- Straumbrot, brot på telefonsamband
- motorkjøretøy

Menneskeleg påverknad

- Uforsiktig handtering
- Hærverk
- Tjuveri
- mordbrann

Industrielle katastrofer

- elektrisk straumbrot
- vassforsyningsfeil

Identifisere potensiell skade

Kva førebyggjande tiltak kan du få på plass?

Fysiske tiltak

Opplæring av personalet

Retningslinjer

Skriv retningslinjene er å redusere og overvake risikofaktorar i bygningen

- Skriv kva personalet er forventet å gjere for å **redusere risikoen**
- Sjå etter juridiske krav, for eksempel ved handtering av kjemikalier
- Inkluder all informasjon
- Ha hyperkoblingar til skjema og sjekklister

Beredskapsplan – Retningslinjer

Målet med desse retningslinjene er å redusere og overvake risikofaktorar i bygningen

Forholdsreglar for å unngå insektangrep ved Bevaringstenestene	2
Eksterne entreprenørar og gjestar ved Bevaringstenestene	8
Sikkerheit på Bevaringstenestene	10
Objekttryggleik	14
Merking og magasinerings av prioriterte gjenstandar	16
Kjemikaliehandtering	19
Pakking av gjenstandar for frysing	26
Pakking av store gjenstandar for frysing	27
Gjenstandar som ikkje kan/bør frysast	28
Dimensjonar frysaren	29
Dimensjonar varmekammer	30
Planteikningar for å loggføre skadedyrfunn med fellenummer	31
Lapp ved døra til lunsjrommet	34
Liste over dører	35
Dører med alarm Bevaringstenestene	36
Lånelapp	39
Sjekkliste for magasinerings av prioriterte gjenstandar	40

Krisehandtering

Inneholder seksjoner på;

- Klassifiseringer av omfanget av en krisesituasjonar
- **Kriseteamet (Kriseleiar / Sikkerheitssjef / Bergingsleiar / Gruppeleiar opprydding / Bevaringsleiar / Utstyrleiar / Mediakontakt)**
- Sikre, administrere og flytte objekt
- Rutinar ved evakuering av gjenstandar frå bygningen
- Naudmagasin

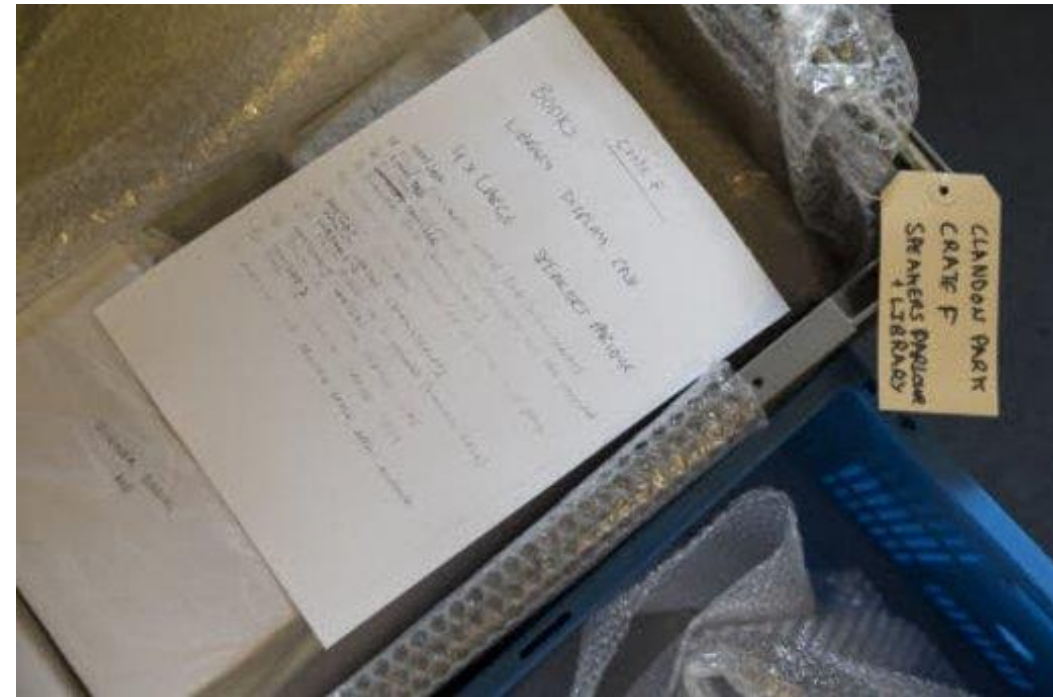
Krisehandtering

Krisehandtering – Oversyn	3
Klassifisering av krisesituasjonar	4
Bergingsplan for ei mindre hending	6
Bergingsplan for ei moderat eller alvorleg hending	7
Kriseteamet	7
Sikre, administrere og flytte objekt	8
Sikkerheit	8
Å opprette ein kommandosentral	8
Ekstern hjelp	8
Opprydding	9
Bergingsområdet	9
Flytting av objekt	9
Frysing av våte objekt	11
Rutinar ved evakuering av gjenstandar frå bygningen	12
Når skal ein evakuere?	12
Korleis kontakte naudmagasinet	12
Bruk av naudmagasinet	13
Flytting av objekt til magasinet	13
Prioritering av objekt	13
Sikkerheit	14
Tilgang til magasinerna viss 1913-bygget ikkje er tilgjengeleg	14

Bilde fra Times

Bilder fra NTPL

Krisehandtering

Handlingsplan

Dette er den direkte reaksjonen når ein oppdagar / blir involvert i ein krisesituasjon og er tilpassa ulike typar situasjonar. Desse handlingsplanane forklarar blant anna:

- kva de bør gjere for å avgrense situasjonen,
- kvar de finn det verktøyet og utstyret de treng,
- kontaktinformasjon for å tilkalle ekstern hjelp.

Personaltryggleik står øvst på lista, og skal vurderast framfor gjenstandane fram til situasjonen er vurdert som trygg.

Handlingsplan – skadedyr og mugg.....	20
Dette skal du gjere når du oppdagar eit skadedyrangrep.....	20
Dette skal du gjere når du oppdagar eit muggangrep	21
Handlingsplan – brann i bygningen.....	22
Viss du oppdagar ein brann:.....	22
Når du høyrer brannalarmen:	22
Handlingsplan – brann i området rundt bygningen	24
Storbrann i området.....	24
Ved båtbrann.....	25
Dersom brannalarmen går på grunn av trykkfall	26
Handlingsplan – tjuveri/hæverk.....	27
Når du oppdagar eit tilfelle av hæverk utanfor bygningen	27
Når du oppdagar tjuveri frå bygningen eller blir tilkalla i samband med eit innbrot	27
Om du må svare på alarmer utløyst utanfor arbeidstida.....	29
Dersom tilkallingsvakta ikkje kan svare.....	29
Dersom du blir tilkalla for å hjelpe	30
Handlingsplan – Stenging av bygningen i fleire veker.....	31
Rutinar for å redusere risiko når bygningen er ubemanna i ein lengre periode.....	31
Kontrollar under stenging	32
Handlingsplan – Kjemiske ulukker.....	33
Kva gjer ein ved mindre kjemikaliesøl/ulukke?.....	33
Kva gjer ein ved eit moderat kjemikalieutslepp/ulukke?.....	34
Kva gjer ein ved eit stort kjemikalieutslepp/ulukke?	34

Handlingsplan – flaum og lekkasjar

Mindre hending

Ei mindre mengde vatn kjem inn i bygningen, for eksempel frå ein røyrlekkasje, eit knust vindauge eller takskade.

Moderat hending

Store mengder vatn frå eit røyrbrot, utløyst sprinklaranlegg eller flaumvatn som kjem inn i bygningen.

Alvorleg hending

Ei stormflo frå fjorden.

Risiko for gjenstandar

Under ein flaum er det fare for følgjande skade på gjenstandar:

- Påverknad på fargestoff og overflatebehandling
- Svelling
- Gjer gjenstandane tyngre og skjørare, og aukar dermed risikoen for skade ved flytting

Dette skal du gjere dersom du oppdagar ein røyrlekkasje/utløyst sprinklaranlegg:

- Varsle andre kollegaer
- Vurder kor alvorleg lekkasjen er og området som er påverka av den.
- Skru av vatnet og straumen viss det trengst – sjå planteikninga for ei oversikt over stoppekrantar og sikringsboksar. IKKJE rør sikringsboksen viss du står i vatn! Ring til ein elektrikar (tlf.:....).
- Beskytt deg sjølv – ta forholdsreglar i tilfelle muggangrep.
- Finn fram kriseutstyret (gjenstandatelier) – vassabsorberande materiale finn du i botnen av den raude boksen i kriseberedskapskassen. Prøv å avgrense vasslekkasjen.
- Sjekk etasjen under lekkasjen og flytt/dekk til eventuelle gjenstandar som er oppbevarte der.
- Set i gang bergingsarbeidet for ei mindre/moderat hending.
- Ring til røyrleggar/sprinklarfirmaet (tlf.:.....).
- Overvak klimaet i området, og set berre gjenstandar tilbake hit når lokalet igjen har fått stabil RH.

Nødutstyr

Definer ein bestemt stad det skal stå

Sjekk at det inneheld det du trur du treng i ein nødsituasjon

Ta ut ting du tror du ikkje vil bruke, og legg til ting du vil trenge

Skriv ei liste over innhaldet og utløpsdatoen

Sjekk det årlig

Mapper til kriseteamleiarar

<https://www.museums.ab.ca/document-library.aspx>

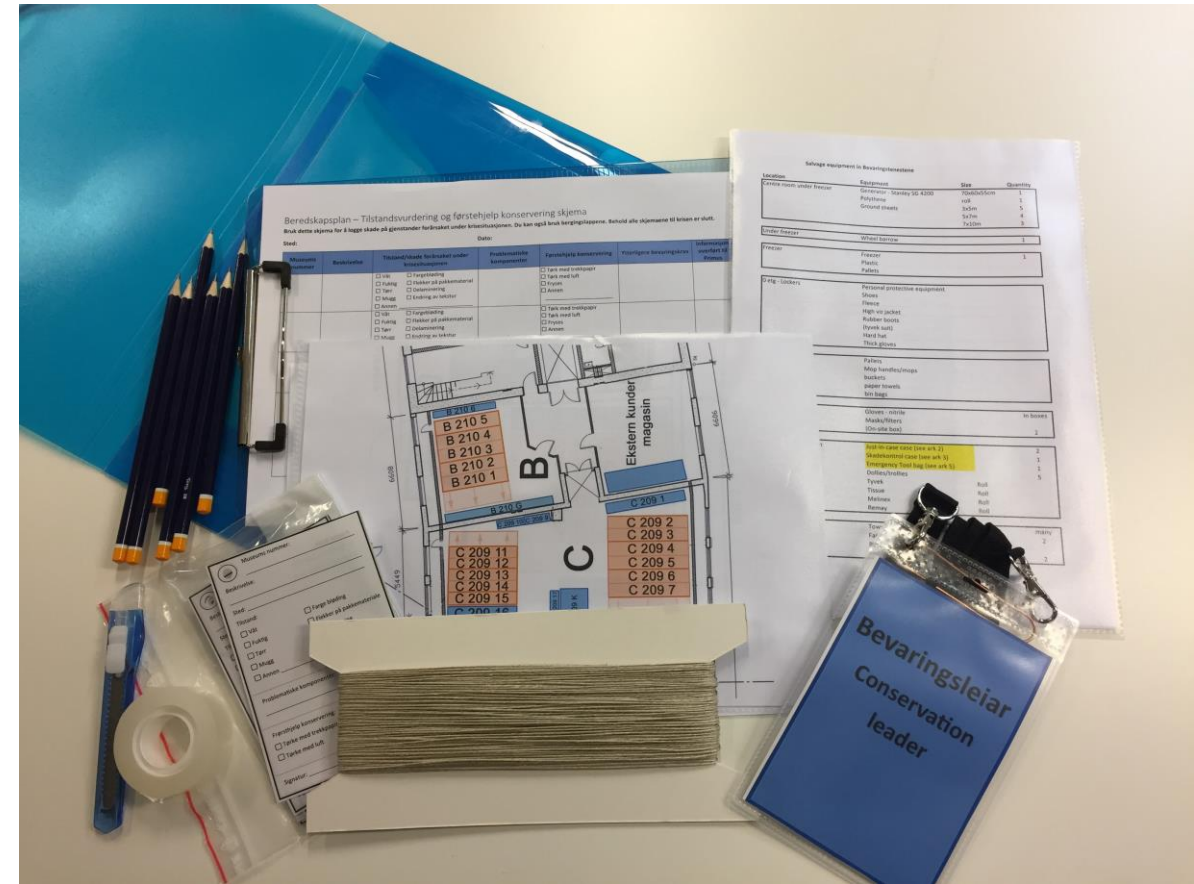
Bevaringsleiar

Definisjon av rolla

Har ansvar for konserveringsarbeidet. Vedkommande styrer arbeidet til dei andre konservatorane med å tilstandsvurdere gjenstandar, tørke dei eller førebu dei for frysing.

Sjekkliste for krisehandtering

- Snakk med **Kriseteamleiaren** og få oversyn over situasjonen, kor mange gjenstandar som er skadde, kva type skade det er snakk om, og kor mange prosent som er våte.
- Snakk med **Utstysleiaren** og **Kriseteamleiaren** for å avgjere kva slags hjelp og ressursar utanfrå som trengst.
- Gå gjennom det skadde området og beskytt gjenstandar på staden som kan risikere ytterlegare skade før bergingsarbeidet kjem i gang, t.d. dekk dei til med plast, eller løft dei opp frå golvet.
- Prioriter berging av gjenstandar: merk først gjenstandar som skal bergast med etikettar i ulike kategoriar: våte prioriterte gjenstandar, tørre prioriterte gjenstandar, tørre gjenstandar og så våte gjenstandar. Gjer eit omtrentleg overslag over kor mange det er snakk om, og ta bilete.
- Snakk med **Bergingsleiaren** for å opprette ei rute ein kan trygt flytte gjenstandane langs. Sjekk at alle gjenstandane får plass langs denne ruta, og at det er plass til dei som skal bere dei.

Nettressursar

<https://collectionstrust.org.uk/resource/building-an-emergency-plan-a-guide-for-museums-and-other-cultural-institutions/>

<https://www.raa.se/samhallsutveckling/riskhantering-och-katastrofberedskap/handbok-i-katastrofberedskap-och-restvardesraddning-rvr/>

<https://www.museums.ab.ca/document-library.aspx>

<https://cool.culturalheritage.org/bytopic/disasters/>

https://www.nps.gov/museum/publications/conservation/cons_toc.html#disaster

<https://news.artnet.com/>